

циални статистически изследвания. Това обаче води до по-високи разходи и изисква технологично време за организиране и провеждане на изследването. Така в стремежа за своевременно осигуряване на по-богата информация при възможно най-малки разходи се заражда идеята за съчетаване на данни от различни източници. Социалната статистика е областта, в която са направени първите практически стъпки в официалните статистики в това направление⁴. Интересът към съчетаването на данни от различни източници се определя и от необходимостта за намаляване на натовареността на респондентите както в отделните статистически изследвания, така и за системата като цяло. Пряко свързан с този проблем е и нарастващият брой на неотговорилите при статистическите изследвания, макар че България е все още пощадена в това отношение⁵.

Сред причините, водещи до необходимостта от съчетаване на данни от различни източници, може да се причисли и процесът на децентрализация на производството на статистическа информация. От една страна, се очаква да се обогати съдържанието на събираната информация в отделните направления. От друга, поради липсата на достатъчна координация между институциите могат да се определят като недостатъчно използвани и твърде ограничени възможностите за анализ на събраното информационно богатство. На последно място, съчетаването на данни от различни източници става възможно благодарение на радикалните промени в информационните и комуникационните технологии.

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА СЪЧЕТАВАНЕТО НА ДАННИ?

Съчетаването (интегрирането) на данни от различни източници е процес, който протича на ниво статистическа

единица (лице, домакинство, предприятие). Възможни са няколко начина за съчетаване на индивидуални данни⁶:

- *Пълно сливане (merging, exact matching)*. Двете съвкупности, които подлежат на съчетаване, съдържат едни и същи единици. Всяка единица има уникален идентификационен код, еднакъв и в двете изследвания. Ре-

⁴ В Нидерландия например се изгражда интегрирана база от данни в социалната статистика (Van der Laan, 2000).

⁵ В Англия например делът на отговорилите в Наблюдението на работната сила намалява от 90% през 1977 до 60% през 1995 г. За изследването на качеството на живот тези проценти са съответно 72 през 1974 и 50 през 1995 г. (Pieter, Bakker, 2000).

⁶ В литературата няма единна класификация и единна терминология на начините за съчетаване на статистически данни. Поради многообразието от термини в англоезичната литература и поради липсата на утвърдени такива у нас в текста срещу всеки автор превод на понятията са дадени намиращите се в обращение английски еквиваленти.